ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Пишіть до своєї сторінки з фабрик, з майнів, лісів, залізниць, фармів і від організацій. Пишіть з усіх усюдів і про все!

Сторінка Робітничих Кореспондентів

ТОВАРИШІ РОБКОРИ! Поширюйте свою газету між робітниками й фармерами! Зробіть свою сторінку справжньою трибуною трудових мас!

ДЕЩО ПРО РОБІТНИЧІ КООПЕРАТИВИ.

Монтреал, Кве.

В минулому році й перед тим на зїздах і конвенціях підіймались питання про робітничі кооперативи, як споживчі так і сельсько-господарські. На минулім Вищім Освітнім Курсі, здається, в навчальній програмі було відведене місце й година призначена на кооперативне навчання. Значить, кооперативне питання цілком не занедбане і дещо в тому напрямку було зроблено, доказом чого служать кооперативи в деяких місцевостях, як от Вінніпеґ, Тіммінс, Торонто.

Коли взяти під розвагу, то пропорція кооператив до орґанізованого членства є дуже зникаюча. Болюче й дуже болюче, що наше членство так пасивно відноситься до власної щоденної потреби.

Кожному з нас необхідно мати щоденно харч, одіж, як до роботи так і чиста на вільний час й много других річей. Все це ми купуємо в приватного крамаря, спекулянта, який вписав з робітника останні соки. На Радянській Україні є така поговірка в сучасний мент: "Язик живе мухами, а крамар дурнями". Слід би, дорогі товариші, частіше ставити кооперативне питання на порядку денному і обговорювати його, а обговоривши, не класти під обрус на столі, а уводити в життя.

На мою думку, ми такою роботою на місцях примусили б головний заряд звернути увагу на нашу самодіяльність та вислати кооперативного орґанізатора подібно до орґанізаторів ТУРФДім, РЗТ, ЖС, СМ і так далі. Сили хоч невеликі, але є серед нас. Ми маємо їх з Вище Освітнього Курсу. Найути фахівців балачками ми не зможемо, а будем мати їх тоді, коли пічнем наші робітничі кооперативи по індустріяльних місцях, а сельсько-господарські там, де більше наших фармерів і в процесі самої роботи ми здобудем фахівців. Вони самі виробляться на практиці.

Треба, щоб майбутній з'їзд обговорив кооперативну справу ґрунтовно і впровадив в життя в більш ширшому масштабі.

Л. Ващук.

МИ СВЯТКУВАЛИ ДРУГУ РІЧНИЦЮ УРД.

Сейнт Кетерінс, Онт.

Старанням орґанізованих українських працюючих в Сейнт Кетеріне відсвятковано 15. грудня величавим концертом другу річницю нашого Укр. Роб. Дому. Гарно вдекоровано заля була наповнена глядачами. О 8 год. почався концерт. Голова місцевого відділу ТУРФДім, тов. Паладійчук, відкрив концерт, вітаючи присутних іменем місцевого відділу ТУРФДім і його секцій Жіннвідділу й Секції Молоді та братньої орґанізації Р.З.Т. Тов. Паладійчук повідомив теж, що промовлятиме також тов. Стокалюк, який саме в той час находився в нашій місцевості.

Після того відспівав хор під проводом тов. Кальмуцького "Інтернаціонал". Далі слідували деклямації. Т-ка Бізнар виголосила "Дівоча доля", т-ка А. Паладійчук деклямувала "Робочий народе". Деклямували ще такі товариші й товаришки: І. Музика — "Каменярі", Г. Пишник — "Гей гай", С. Пишник — "Жалібний дяк", П. Голінатa — "Наша зоре", Г. Бізнар — "Буйний вітер віє", Ф. Рошко — "Робітник Савка", Н. Горшинів — "Думка". Всі деклямації випали добре. Усіх їх вітала публика гучними оплесками. А вже найбільше вітали т. т. Паладійчук, Горшинів і Музику.

Мандолінова орхестра, що складається з 12 мандолін і 3 скрипки, під управою тов. Кальмуцького відіграла "Марсельезу", "Сонце заходить" і "Гей ви діти робітничі". Відтак промовив тов. Стокалюк. У своїй промові він переповів історію праці ТУРФДім від самого початку його народження аж по останній час. Свою промову тов. Стокалюк закінчив закликом до присутних, щоб жертвували хоч дещо на сплату довгу, що тяжить ще на Укр. Роб. Домі в сумі 8500. На той заклик присутні зложили 897, запо відділ ТУРФДім щиро дякує жертводавцям.

Потім слідували дальші точки програми. Були танки: коломийка, козак, подільський козачок. Їх відтанцювали т. т.: А. Галенко, Г. Бізнар, С. Паладійчук, Г. Пилипик. "Ірпик" відспівала соло т-ка О. Паладійчук. Т. т. О. Козак, А. Горгота, А. Тимків і А. Галенко відтанцювали "Угорка". Т. т. Г. Лисий і т-ка М. Паладійчук виконали дует "Катерина". У сіх виконавців присутні вітали оплесками. Мандолінова орхестра відіграла ще декілька музичних творів, деякі зі співом і "Діточим Інтернаціоналом" закінчено концерт-свято. Всі присутні були дуже вдоволені концертом. Не можна оминути того, щоб не згадати, що нашу діточу мандолінову орхестру зичив і то в короткому часі, бо за несповна два місяці, тов. Д. Кальмуцький з Ніаґара Фалс, Онт., що не жалів труду й часу. За це й йому належить з подяка від наших орґанізацій. Таксамо чимало труду і висчевні народніх танків вложила т-ка О. Козак й її теж висловуємо подяку.

Присутний.

ПІДСУМОВУЄМО ПРАЦЮ УЧНІВ УРДШКОЛИ.

Форт Френсес, Онт.

Після заведення нової системи навчання в УРД-школах, вже писалося з ріжних місцевостей в нашій пресі про успіхи в науці. Однак родичі учів УРДШ, особливо ширший загал нашого членства, цим так не зацікавилися новою системою навчання, як після відбутих квартальних зборів учнів і їх родичів.

У Форт Френсес, Онт., відбулися збори учнів УРД-школи й їх родичів в неділю, 8 грудня ц. р. На цих зборах, крім учнів, були присутні 50 старших товаришів і товаришок, в тім числі були всі родичі учнів УРД-школи за вимком чотирьох.

На цих зборах підсумовано всю працю в нашій школі за минулі три місяці. Зборами проводив голова Шкілкому, а докладчиками були: зарядовці кляс, провідник Юшкілуправи, члени Шкілкому й учитель.

На основі цих звітів загально стан нашої школи представляється так: всіх учнів у нашій школі було записаних 46. З них відвідує школу 37 учнів. З того перша кляса числить 9 учнів, друга 7, третя 7, четверта 10, а пята 4 учнів. Кляси разом вчаться: друга з третьою, а четверта з пятою. Учні першої кляси, що почали науку від 18 вересня ц. р., прочитали 19 книжечок, з другої 39, з третої 35, з четвертої 20, а з пятої 6 книжечок. Цих 6 книжечок прочитали два учні, а других два не прочитали ні одної книжечки. Разом прочитали 149 книжечок. Не працювали на книжечках 6 учнів.

Найкраще працювали на книжечках ці учні, що їх родичі більше цікавляться УРД-школою і взагалі дбають про виховання своїх дітей.

Бібліотека для молоді на числяє 260 книжечок.

Клясові гуртки колективно опрацювали 98 оповідань ріжних наших письменників, з яких самі учні виголосили 88 докладів. Власне цей предмет колективного опрацювання усяких творів, учні найбільше люблять.

Після звітів виступили 4 учні, у віці від 8 до 10 років, з гарними оповіданнями, які своєю сміливістю й виразною вимовою викликали на слухачів гарне враження. Це був найкращий доказ, що завдяки новій системі навчання, учні дійсно зробили кращий поступ у науці української мови за 3 місяці, як за минулі роки за старої системи.

На цих зборах т. М. прочитав лекцію "Виховання впарі з навчанням в УРДШ", яку теж пояснювалося присутним. З цієї лекції присутні ширше довідались, що коли бажаємо з нашої молоді виховати добру зміну, то не лиш родичі, але все членство наших орґанізацій повинні контролювати й виховувати нашу молодь в орґанізації, в дома й на вулиці. Теж все членство наших орґанізацій і наші симпатики повинні піддержувати наші УРД-школи з матеріяльного боку, бо ж завданням наших шкіл є виховати з її учнів добру зміну не лиш для їх родичів, але для цілої робітничої кляси.

Після того забрав слово вчитель, т. К., який обговорив, як він працював з учнями в школі по новій системі й взивав присутних до кращої співпраці у вихованні нашої молодої зміни.

На закінчення забрав слово голова Шкілкому т. Поштар. Він переповів працю Шкілкому в УРД-школі. Між иншим згадав, який великий кошт поносить орґанізація у звязку з удержуванням УРД-школи. Родичі учнів УРД-школи, що оподатковані по 25 ц. на місяць-від члена, покривають лиш одну дванацяту частину цих розходів, що орґанізація поносить. Тому вказав потребу на підвищення оплати за школу.

Найбільше лихо, що в нас тяжко збільшити число учнів УРД-школи. Це головно через те, що з вимком праці в папірні, де наших членів небагато працює, всі инші роботи тут сезонові. Через те багато членів наших орґанізацій із своєю родиною виїзджають до инших місцевостей, через це й з матеріяльного боку щораз тяжче вдержувати школу. Однак наші орґанізації роблять всі старання, щоби школу втримати й як слід виховати цю молодь, яку тепер маємо.

С. К.

ЧИ ПРАВДА, ЩО ВСІ ПАРТІЇ ОДНАКОВІ?

Донвил, Онт.

Багато людей є ще таких, які говорять, що до жадної партії належати не хочуть, мовляв, всі партії на світі однакові. Мені здається (а я вірю, що це правда), що хто цікавиться світовими подіями і читає робітничі газети та думає над прочитаним, той легко може розріжнити, що не всі партії на світі однакові, як не однакові є кляси людей.

Є, наприклад, люди, що виросли в добрі з панської кляси і є люди, що виросли в нужді з працюючої кляси. Таксамо є і партії, що повстали з вищої і нищої сфери людей, тобто з панської і працюючої кляс. Треба тільки вміти розріжнити, яка партія близча працюючій клясі. А щоби можна вміти розріжнювати, нам, працюючим, треба читати робітничі газети, цікавитися загальними світовими подіями, дивитися на світ відкритими очима. Коли ми цего не робимо, ми на цьому тратимо, бо даємо свої голоси (приміром в часі виборів) на кандидатів з ворожої робітництву партії, вибираємо собі "заступників" з пансько-патріотично буржуазних таборів тому лише, що робимо це несвідомо, бо думаємо, що всі партії є однакові.

Буржуазна кляса використовує нашу несвідомість, отримуючи наші голоси на свій бік, а опісля їздить собі на людських карках за згодою цих же самих людей. Ось до чого доводить нас наша несвідомість.

Мені хочеться вірити, що, хоч деякі робітники (а це майже більшість) не належуть до ніякої партії, однак в часі виборів голосують на когось. Чи не так? Отже бачимо, що неварта дурити самих себе тим, що, мовляв, я до ніякої партії не належу, ані належати не хочу. Адже, даючи свій голос на будь-кого в часі виборів, це вже значить, що когось поширається, хоч і несвідомо. Отже тому ми, робітники, повинні дивитися на цю справу цілком інакше і не думати, що для нас все одно, бо, мовляв, всі партії однакові.

Перш всего ми повинні переконатися, яка партія має корисну для працюючих програму і взагалі який за нею всесвітний рекорд клясової боротьби. Це повинно переконати нас, що не всі партії однакові. Коли-б всі партії були однакові, то чого, наприклад, комуністичну партію найгірше переслідують всі буржуазні держави? Чому її провідників арештують і мучать по тюрмах, от приміром з Болгарії М. Стоянова і взагалі по всіх буржуазних державах збиткуються над комуністами, а навіть засуджують їх на смерть? Чи це не доказує, що не всі партії для робітничої кляси є однакові? Чи не доказує це, що, коли комуністичну партію так скрізь переслідують в буржуазних державах, то вона мусить бути і дійсно партією бідної робітничої кляси? Так, це дуже ясно показує нам, що ця партія є партією бідної кляси і що вона, мимо найгірших переслідувань, веде завзяту боротьбу з буржуазною клясою в обороні працюючих. Отже таку партію ми, працюючі, завжди повинні попирати, бо це наш оборонець.

Розуміється, що всякі вороги робітничого руху стараються обмовляти нас, робітників, всякими підлими брехнями, але хто має розум і сам вміє ним думати, той не буде слухати панських намов, але сам добре зрозуміє, що одинока комуністична партія — це партія працюючої кляси.

Отже не слід нам дивитись на брехні панків ріжної масти, не слід нам читати їхню брехливу пресу, якої скрізь не бракує для затуманення працюючих, не слід дивитись нам на світ крізь пансько-попівські окуляри. Ми повинні дивитися на світ відкритими очима і бачити, що кругом нас діється, як буржуазія нападає на робітничі орґанізації, на робітничу пресу, як вишрештовує провідників робітничого руху і взагалі на все, що тільки по стороні робітничої кляси. Все те треба нам бачити, а тоді не тяжко буде нам розуміти, що вся буржуазія, всі панки і підпанки ненавидять комуністів тільки тому, що ті домагаються справедливости для бідної працюючої кляси.

П. Пурич.

ЗЛОЖИЛИ ЖЕРТВИ НА УКР. РОБ. ДІМ.

Святочний концерт отворення У.Р.Д. в Дромгелер, Алта. відбувся дня 1. грудня 1929 р.

Українські робітники міста Дромгелер, Роздейл, Вейн, і Іст Кулій відсвяткували найбільше свято в 1929 р. Майнері довколишніх кемпів поїздились, щоб спільно зі орґанізованими робітниками міста Дромгелер відсвяткувати так величавий день, як отворення новозбудованого У.Р.Д. в Дромгелер. Не тільки що прийшли спільно відсвяткувати той день, але й прийшли з допомогою, щоб сплатити довг, який зараз тяжить на Укр. Роб. Домі.

Головою концерту був тов. І. Тимофій. Першим бесідником був тов. В. Стефюк, що репрезентував К.П.К., від ТУРФДім говорив тов. Ю. Одинський від відділу Р.З.Т. говорив І. Стефанюк, від Жіноцкої Секції в Дромгелер говорила т-ка К. Гнатишин від першого підвідділу С. М. говорила т-ка Кароля Капанюк, від другого підвідділу говорила т-ка Гелена Тимофій, від Будівельного комітету говорив тов. П. Макар, з Вейн від відділу ТУРФДім й Р.З.Т. говорив тов. А. Черчук, з Роздейл, від ТУРФДім й Р.З.Т. говорив тов. Флоркевич.

Вкінці промовив від ЦВК ТУРФДім т. І. Навізівський, якого вітали грімкими оплесками. Коли говорив тов. Навізівський, то в салі панувала тишина, так любовались промовою тов. І. Навізівського. На прикінці своєї промови тов. Навізівський взивав присутніх щоб жертвували на сплату довгу У.Р.Д. в Дромгелер, хто що може.

Імена жертводавців є слідуючі: Головний Заряд Р.З.Т. з Вінніпеґу $100; відділ Р.З.Т. в Дромгелер $50; по $25: Н. Поворозник, Данилюк з дружиною, Ю. Одинські, В. Данилюк з дружиною; по $20: відділ Р.З.Т з Нордет, Алта., Н. Корбутяк; відділ Жіночої Секції в Дромгелер, Алта. $15, по $10: відділ ТУРФДім з Едмонтону, Провком ТУРФДім з Едмонтону, група К.П.К. в Дромгелер, підвідділ С. М. в Дромгелер, В. Н. Никифоряк, В. Свіщук Детбридж, Алта., С. Когут, Р. Турчин, Н. Дилявський з дружиною, Д. Савчук, І. Навізівський з Вінніпеґу, М. Мардаль з Рокфорд, Ф. Лесиф, В. Стефюк, В. Зінькевич, П. Іванчук, Н. Мажар; по $5.00: Н. Переймa, Н. Стефанюк, Ф. Семеген, П. Кошман, І. Маковецький, В. Маковецький з дружиною, Д. Борденюк, Ф. Забіяка, І. Паранчич, І. Стефанюк з дружиною, О. Юрійчук, відділ Р.З.Т. з Роздейл, відділ ТУРФДім з Роздейл, І. Тимофій, Стефанія Шпіляк, П. Жарські з дружиною, І. Кришул з дружиною, В. Павлюк з дружиною, П. Пожарнюк, П. Церковняк, В. Панько, Н. Котуза, І. Стратійчук з дружиною, П. Хрипко, К. Бобівський з дружиною, А. Кучма, Ф. Жарський, Софія Бояновська, Д. Гаврилець з Роздейл, Н. Варенька, Н. Семегин з дружиною, В. Гнатковський, Н. Береська з дружиною, Ю. Шпіляк, П. Макар з дружиною, С. Нагорняк, М. Сорохан, А. Білецька, С. Юрійчук, А. Черчук з Вейн, І. Сенюк з Вейн, відділ ТУРФДім з Вейн, Відділ Р.З.Т. з Вейн, В. Тимош, Ев. Валюшка, І. Кульчицький, М. Фелик з дружиною, Ф. Головатюк, А. Галичук, Н. Тимош, В. Петрук, В. Демчук з дружиною, Ю. Романюк, Ю. Гнатишин з дружиною, Р. Волощук, Н. Капанюк з дружиною, Т. Паранчич, С. Никифоряк, Д. Вінтоник з дружиною, А. Д. Гоян, А. Бажан з Белвю з дружиною, Ю. Данилюк, М. Максимюк; по $3.00: О. Михайлюк, А. Градовий, по $2.00: Ю. Юрійчук, К. Зінькевич, Ф. Стефюк, І. Трофаченько, Н. Костинюк, А. Тимош, тов. О. Никифоряк, В. Дзерик; по 1.00: А. Семеген, Оля Павлюк, Н. Лежанський, Роз. Беркоша, Роз. Фелик, Г. Книш, С. Галичук, І. Маковецький, Р. Середа, М. Марчук.

В імени відділу ТУРФДім при У.Р.Д. в Дромгелер складаємо всім жертводавцям щиру подяку, а зокрема ЦВК. і тов. І. Навізівському, що не дожалів часу й прибув до нас на відкриття Укр. Роб. Дому.

Секр. С. Никифоряк.

ЗАВЗЯТО ПРАЦЮЄ НАШ ДРАМГУРТОК.

Транскона, Ман.

Від започаткування зимового сезону драмгурток в Транскона, Ман., працює завзято й щиро. Щиро працюють усі ті, що є постійними аматорами в драмгуртку, а які розуміють його потребу.

Останніми часами драмгурток виставив чотири штуки, а між ними "Гріхи Молодости", два рази. Всі штуки були виставлені з великим успіхом.

В суботу, 14 грудня, драмгурток виставив комедію на три дні Федоровича п. н. "Шалена Молодичка".

Зміст комедії "Шалена Молодичка" представляє собою аристократичне, вибагливе життя, а особливо життя молодички, що не мала де дітися та нічим не могла вдоволитися.

Та я не маю на думці переповідати змісту в цілості, а хочу висловити признання, як режісерові тов. М. Смитові, так і аматорам, що брали участь в цій штуці за їхнє дуже добре виконання штуки.

Загально штука випала дуже добре, хоч і без похибок не обійшлося.

А саме помилкою було те, що режісер зарядив пустити ясне світло з лямпи 250 ват, простопублиці в очі, коли представлялося панську спальню й світло разило очі глядачам; друга помилка була, що пан лягав спати в нічнім убрані, а черевиків мусь не скинув.

Зараз драмгурток приготовляє дуже гарну комедію на три дії п. н. "Трьох до вибору", що має відограться на 28 грудня ц. м. І як що аматори постараються вивчити свої ролі як належиться, варто буде прийти й побачити цю гарну комедію.

Робкор.

В НАС ВИСВІТЛЮВАЛИ РАДЯНСЬКІ ФІЛЬМИ.

Тіммінс, Онт.

Коли робітники довідались, що до нас мають прибути фільми "Тарас Трясило" і "Микола Джеря", вони домагалися, щоб заряд відділу ТУРФДім постарався, аби показувати в нашій місцевості два рази одну фільму, себто в день і вечір. Так і зроблено тому, що в нас робітники працюють в майнах на три зміні, а кожному хотілось зобачити так дорогі фільми для робітників.

В понеділок, 25 листопада, о год. 9.30 рано і вечером висвітлювано фільму "Тарас Трясило". Так само показували два рази фільму "Микола Джеря". Признаюся щиро, я думав, що наш Укр. Роб. Дім вже ніколи не буде заповнений так, щоб не було де сидіти. Але я помилився.

Обидва вечері наш Укр. Роб. Дім був заповнений так, що діти, які мали два ряди крісел на переді аж тепер мусіли перейти на балькон. І того було замало. Ми мусіли давати більше крісел й ще таки деякі гля дачі мусіли стояти.

В історичній фільмі "Тарас Трясило" ми бачили, як українські вельможі служили польським маґнатам за червінці, а то женилися з панськими доньками і разом із шляхтою гноблили український народ. Але в українського народу запалав гнів як до своїх отаманів так і до польської шляхти. Українські працюючі поскидали своїх гнобителів, отаманів та вибрали Тараса Трясила за свого провідника, який хотів дійсно вичистити Україну з польського і українського сміття, що засмічувало українські землі. У визвольній боротьбі Тарас Трясило й наложив своїм життям. Послідні слова Тарас Трясила до свого товариша Івана були: "Іване, справа, за котру я вмираю, неповинна вмерти".

Ці слова повинні затримати собі всі українські робітники, бо справа, за яку вмер Тарас Трясило, ще не зовсім закінчена. Багато ще українського народу гнітить польська шляхта враз з українськими костоєрами, які й тільки живуть з шляхетсько-польського жолуба за те, що на спілку з польською, румунською й чеською буржуазією гноблять український нарід на Західній Україні. Багато ще українських хрунів приїздять із Польщі до Канади й тепер, та брешуть на Радянську Україну і очорнюють її в гидкий спосіб.

Так само немало оті хрунї рохкають й на нашу орґанізацію ТУРФДім тут в Канаді, та кажуть, що большевики "падуть". А тут як на біду, большевики й свою фільму випродукували з десятого зїзду ТУРФДім. І ця фільма забила здорового клина отим крикунам в горло, бо робітники мали нагоду добре придивитися, чи большевики "падуть". Я сам за тим пильно слідив, а того "падуть" не бачив. Бачив тільки всіх делеґатів, що були на десятому зїзді, навіть і нашого делеґата з Тіммінс теж бачив; бачив я всі центральні комітети наших орґанізацій, всіх наших товаришів, що працюють при нашій пресі; бачив я нову пресмашину, яку купили ті, що "падуть", бачив я, як спритно робить ота машина, аж мило чогось було дивитися.

І все те, що я і другі бачили в тій фільмі, це здобуток наших орґанізацій. Це дійсно переконало робітників навіть і тих, що ще на сліпо вірять усяким ворогам робітничої кляси. Бо ось які слова я вчув від одного румунського робітника: — Мені вже ніхто не скаже, що українська робітнича орґанізація не є добра для робітників. Я всім буду казати, що ні жадна друга орґанізація не дбає про робітників так, як дбає українська робітнича орґанізація.

Отак висловлюються робітники чужої національности про наші орґанізації. У фільмі "Микола Джеря" ми бачили, як колись робітники і селяне України робили панщину, як знущалися пани й їхні посіпаки над ними, як селянам навіть не вільно було забаритися на весіллю в Миколи Джері. Розповісти все про згадані фільми я неґоден. Однак скажу, що добре було-б, як би більше таких фільмів до нас прибували, це зробило-б велику роботу не тільки між українським робітництвом, але й між всіма робітниками взагалі. До речі скажу, що тов. І. Стокалюк виступав з промовою перед висвітлюванням кожної фільми і таксамо пояснював певні момента підчас вистави.

Прикінци я складаю щиру подяку Ц.В.К. ТУРФДім за його щиру працю над освідомлюванням українського робітництва в Канаді.

Робкор.

ОПОВІЩЕННЯ.

Адвокат Семен Озеро подає до загального відома, що на 15. грудня 1929 р. переніс свою канцелярію із старого місця до 917 Royal Bank Building (побіч Сити Гал) де урядує на власну руку.

Нове число телефону: 89 262.